

1.3 Výdaje na inovace

Údaje o inovacích jsou v rámci EU organizovány jako Celoevropské šetření o inovacích (CIS - Community Innovation Survey) na základě legislativních aktů Eurostatu (Rozhodnutí Rady EU č. 94/78 z 24. 1. 1994). Metodologickým manuálem používaným jako zdroj mezinárodně standardizované metodiky pro potřeby šetření CIS je *Oslo manuál* (OECD 2005)¹, který vznikl na půdě OECD ve spolupráci s Eurostatem.

Inovace je člověkem cíleně navrhovaná změna, týkající se výrobků (uvedení nových nebo významně vylepšených do výroby a na trh), výrobních postupů (procesů), organizace práce a výroby (nové organizační řešení strukturálního významu), metod řízení, používaných poprvé alespoň na úrovni podniku.

Užší pojetí inovace, které se používá jako definice ve statistickém šetření o inovacích, je zaměřeno na tzv. **technické inovace**, tj. na tvorbu nových či zlepšování existujících výrobků a poskytovaných služeb, výrobních technologií a procesů. Inovace v tomto pojetí tedy představuje proces provádění kontinuálních změn (v technickém řešení výrobku, technologii výroby, použitých materiálech atd.). Podle zaměření inovačního procesu rozlišujeme inovaci produktu (zboží nebo služby) a inovaci procesu.

(více metodických informací je uvedeno v části III.2 věnované inovacím)

Celkové výdaje na inovace, které byly vyvolány inovačními aktivitami ekonomických subjektů v sledovaném období, zahrnují:

- **vnitrofiremní výzkum a vývoj, získání výsledků z externího výzkumu a vývoje, získání strojů a zařízení** (progresivní stroje, počítačový hardware speciálně koupený pro zavedení nových nebo významně zlepšených produktů a/nebo procesů),
- **získání jiných externích znalostí** (nákup patentových práv a nepatentovaných vynálezů, licencí, know-how, obchodních známek, softwaru a dalších forem znalostí od jiných subjektů za účelem jejich využití ve firemních inovacích),
- **školení** (firemní a externí vzdělávací programy pro zaměstnance přímo určené na vývoj a/nebo zavádění inovací),
- **design a jiné formy přípravy na výrobu/dodávky** (procedury a technická příprava vedoucí k vlastní realizaci produktů a procesních inovací, které nejsou zahrnuty jinde).

Celkové výdaje na inovace uskutečněné v podnikatelském sektoru se sledují ve struktuře jednak podle typu těchto výdajů (vnitřní VaV, získání strojů a zařízení, školení, uvádění inovací na trh atd.) a dále podle velikosti inovujících ekonomických subjektů a jejich hlavní ekonomické činnosti (odvětvová a technologická klasifikace založená na OKEČ).

Podrobné statistické údaje a metodiku za oblast statistiky inovací v ČR naleznete na webových stránkách ČSÚ v publikaci: „Technické inovace v ČR za rok 2002-2003“² nebo v souborné publikaci: „Ukazatele vědy a technologií v ČR za období 1995-2002“ (kapitola 14)³.

Nejnovější mezinárodní data a metodika jsou pak volně dostupné na webových stránkách Eurostatu⁴ nebo v publikaci OECD: „Science, Technology and Industry Scoreboard 2005“⁵

Zdrojem dat v oblasti inovací je v ČR výběrové statistické šetření o technických inovacích (TI), které je prováděno ČSÚ s tříletým referenčním obdobím na výběrovém souboru zpravodajských jednotek podnikatelského sektoru.

¹ <http://www.oecd.org/dataoecd/35/61/2367580.pdf>

² <http://www.czso.cz/csu/edicniplan.nsf/p/9605-04>

³ <http://www.czso.cz/csu/edicniplan.nsf/p/9610-04>

⁴ <http://epp.eurostat.cec.eu.int/>

⁵ www.oecd.org/sti/scoreboard

I. INVESTICE DO VaT - Výdaje na inovace v podnikatelském sektoru

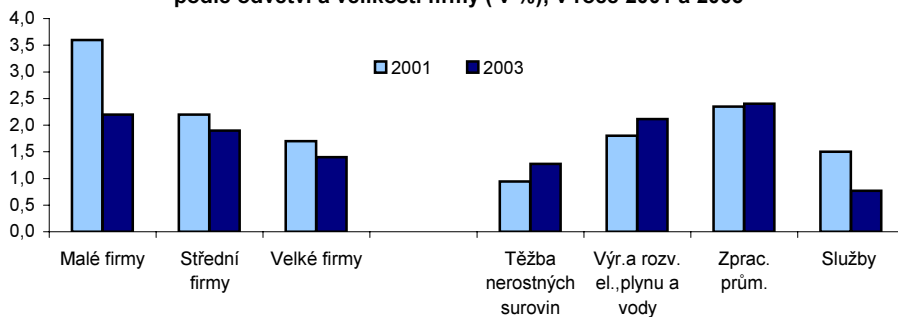
Tab. 19. Výdaje (náklady) uskutečněné na inovace v podnikatelském sektoru ČR

v mil. Kč v běžných cenách

	2001	2003
Výdaje na inovace ve firmách podnikatelského sektoru celkem	48 041	46 740
podle velikosti firem		
Malé (0-49 zaměstnanců)	7 786	6 554
Střední (50-249 zaměstnanců)	10 138	9 177
Velké (250 a více zaměstnanců)	30 117	31 008
podle hlavních odvětvových sekcí (OKEČ)		
C Těžba nerostných surovin	188	179
D Zpracovatelský průmysl celkem	32 158	31 937
podle velikosti firem		
Malé (0-49 zaměstnanců)	3 470	3 541
Střední (50-249 zaměstnanců)	6 315	5 086
Velké (250 a více zaměstnanců)	22 604	23 424
podle odvětví (OKEČ)		
Průmysl potravinářský a tabákový	1 861	3 941
Textilní a kožedělný průmysl	1 273	789
Dřevozprac., papírenský prům. a vydav. činnosti	3 617	1 502
Koksování a chemický průmysl	2 891	4 931
Výroba plastů a ostatních nekov. miner. výrobků	4 283	2 570
Výroba kovů a kovodělných výrobků	3 813	2 388
Výroba strojů a zařízení	4 607	2 839
Výroba elektrických a optických přístrojů	5 136	7 971
Výroba dopravních prostředků	4 097	3 843
Výroba nábytku, zpracování druhotných surovin a ost. zprac. prům.	580	1 163
E Výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody	1 437	3 261
G až Q Služby celkem	14 252	11 454
podle velikosti firem		
Malé (0-49 zaměstnanců)	2 372	2 532
Střední (50-249 zaměstnanců)	4 459	3 456
Velké (250 a více zaměstnanců)	7 117	5 389
podle odvětví (OKEČ)		
Velkoobchod a zprostř. velkoob. (kromě motor.vozidel)	2 944	1 949
Doprava, skladování, pošty a telekomunikace	3 839	1 716
Peněžnictví a pojišťovnictví	3 324	3 158
Zpracování dat a související činnosti	1 533	2 516
Výzkum a vývoj	1 954	1 494
Architekt. a inženýr. poradenství ap. tech. služby	434	414
Technické testování, měření a analýzy	224	207

Zdroj: ČSU (2005), Statistické šetření o technických inovacích TI 2001 a TI 2003

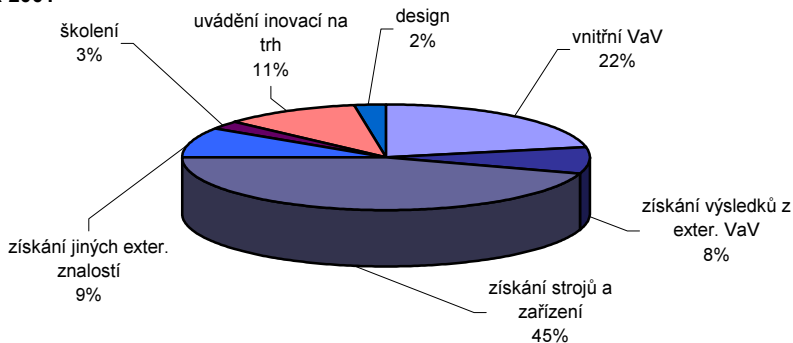
Graf 25: Intenzita výdajů na inovace* v podnikatelském sektoru ČR podle odvětví a velikosti firmy (v %); v roce 2001 a 2003

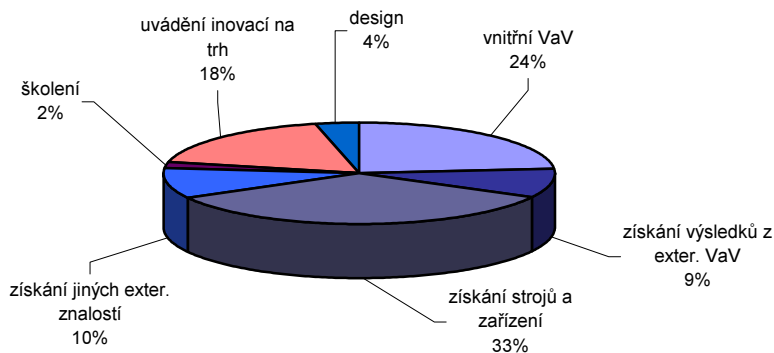
*Podíl nákladů na inovace na celkových tržbách inovujících ekonomických subjektů (v %)

Graf 26: Struktura nákladů na inovace v podnikatelském sektoru ČR

Rok 2001

Rok 2003

Zdroj: ČSÚ (2005), Statistické šetření o technických inovacích TI 2001 a TI 2003

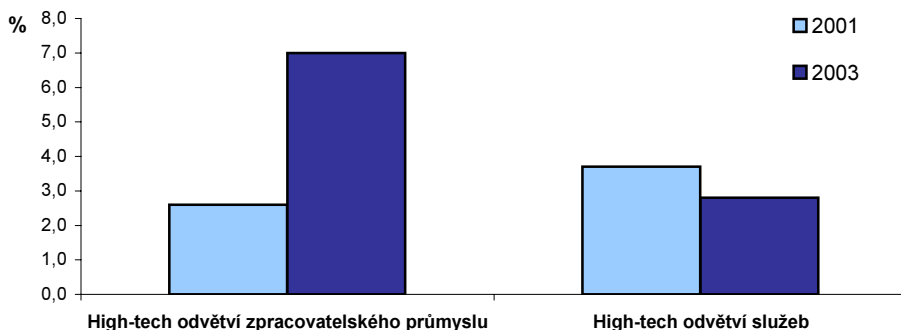
I. INVESTICE DO VaT - Výdaje na inovace v podnikatelském sektoru

Tab. 20. Výdaje na inovace v high-tech odvětvích podnikatelského sektoru ČR

v mil. Kč v běžných cenách

	2001	2003
Celkem	48 041	46 740
v odvětvích produkujících high-tech výrobky		
High-tech zpracovatelský průmysl celkem	3 074	8 792
podle velikosti firem		
Malé (0-49 zaměstnanců)	194	201
Střední (50-249 zaměstnanců)	1 044	414
Velké (250 a více zaměstnanců)	1 830	8 177
podle odvětví (OKEČ)		
Výroba léčiv, chem.láték, rostl. přípravků a dalších prostředků pro zdrav. účely	280	2 070
Výroba kancelářských strojů a počítačů	644	41
Výroba rádiových, televizních a spojovacích zařízení a přístrojů	966	5 410
Výroba zdravotnických, přesných, optických a časoměrných přístrojů	543	599
Výroba a opravy letadel a kosmických lodí	641	672
v odvětvích poskytujících high-tech služby		
High-tech služby celkem	5 617	4 522
podle velikosti firem		
Malé (0-49 zaměstnanců)	829	1 450
Střední (50-249 zaměstnanců)	2 275	2 153
Velké (250 a více zaměstnanců)	2 491	919
podle odvětví (OKEČ)		
Činnosti poštovní a telekomunikační	2 129	704
Činnosti v oblasti výpočetní techniky	1 533	2 464
Výzkum a vývoj	1 955	1 354

Graf 27: Intenzita výdajů na inovace* v high tech odvětvích podnikatelského sektoru ČR; 2001 a 2003

*Podíl nákladů na inovace na celkových tržbách inovujících ekonomických subjektů (v %)

Zdroj: ČSÚ (2005), Statistické šetření o technických inovacích TI 2001 a TI 2003